

РЕШЕНИЕ

№ 2058

гр. София, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова
Петър Милев

при участието на секретаря Йорданка В. Петрова
като разгледа докладваното от Станимира Иванова Въззивно гражданско дело № 20231100502809 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 254 и сл. от ГПК.

С Решение № 20069158/28.11.2022г. по гр.д. № 58182 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 179-ти състав Дирекция „Миграция“ – МВР с адрес: гр. София, бул. „*****“ е осъдено да заплати на Н. Б. В., ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Р., гр. София, ул. „*****“, партер, офис 1 на основание на чл. 178, ал.1, т. 3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД сумата от 2017,85лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 24.11.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от 23.11.2017г. До 23.11.2020 г.; сумата от 266,04лв., представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата от падежа на всяко вземане до 23.11.2020г.; на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от 500лв., като Дирекция „Миграция“ – МВР с адрес: гр. София, бул. „*****“ е осъдено да заплати на Софийски районен съд разноски за държавна такса и възнаграждение за вещо лице от 368,26лв.

Срещу така постановено решение е депозирана въззивна жалба вх.№ 25078016/06.12.2022г. по регистъра на СРС от ответника по исковете Дирекция „Миграция“- МВР в частта, с която исковете са уважени. Изложило е съображения, че решението е неправилно, постановено при нарушение на съдопроизводствени правила и на материалния закон, необосновано. Посочил е, че неправилно районният съд приел, че има

празнота в законодателството и че приложима е НСОПЗ, нещо повече – дори за период след измененията на ЗМВР с ДВ бр. 60/2020г. Иск бил уважен, а с тази разпоредба изрично се сочел коефициент“1“ за преизчисление на труда. Ищецът работил по служебно правоотношение. Приложими били чл. 187 от ЗМВР и Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. до 02.08.2016г., , но от 02.08.2016г. приложима била Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. , а от 14.08.2018г. приложима била Наредба № 8121з-908/02.08.2018г. , а не Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОПЗ), както неправилно приел СРС. Увеличението с коефициента по НСОПЗ можело да се приеме при кумулативното наличие на всички посочени в чл. 9 от същата условия, а те в случая не били налице – нощният труд не бил по-малко от дневния, ищецът не работел по трудови норми, които да определят възнаграждението му. За разлика от други органи , в които позволено било до 7 часа нощен труд, в МВР било разрешено да се работи по 8 часа нощен труд поради което и коефициента не бил приложим, защото бил изчислен при 7 часа нощен труд. При заместване във формулата с 8 часа дневен и 8 часа дневен труд щяло да се получи „1“, а не „1,143“. Нямало препращаща норма към КТ и НСОПЗ в специалният закон, правоотношението било служебно. ЗМВР бил специален закон и дерогирал приложението на общия закон. Компесаторни механизми били предвидени в достатъчна степен в законодателството. В този смисъл било и постановеното ТР № 1/15.03.2023г. На ОСГК на ВКС. Претендирал е разноски, оспорил е поради прекомерност претенцията на въззиваемия за разноски.

Въззиваемият – ищец Н. Б. В. , ЕГН *** не е изразил становище.**

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба вх. № 22022870/24.11.2020г. изменена в о.с.з. на 12.10.2022г на **Н. Б. В. , ЕГН ******* срещу **Дирекция „Миграция“ при МВР**, с която е поискала от съда да осъди ответника да ѝ заплати на основание на **чл. 178, ал.1, т.3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД** сумата от **2017,85лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 24.11.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **23.11.2017г. До 23.11.2020 г.**; сумата от **266,04лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата от падежа на всяко вземане до 23.11.2020г. Навела е твърдения, че работи при ответника по служебно правоотношение и е държавен служител, работното ѝ време било на смени, изчислявано сумарно на тримесечие, като включвало полагането на нощен труд. Разпоредбата на чл. 187 от ЗМВР и тези на Наредбите на министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията, отчитането и разпределянето на работното време , компенсирането на извънредния труд сочели възможност за нощен труд от

22,00ч. до 06,00ч., но не повече от 8 часа за 24 часов период, като чл. 31, ал.2 от Наредбата от 11.08.2014г. изрично сочела коефициент от 1,143 за положения труд като нощен. В приложимите за процесния период Наредби обаче тази разпоредба не била възпроизведена и така имало празнота, която следвало да се запълни чрез прилагането на чл. 9, ал.2 от НСОПЗ. За процесния период работела на смени от по 12 часа. Така била а извънреден труд, който не ѝ бил платен, стойността му била в размер на главницата. Ответникът изпаднал в забава на плащането на главницата, същият следвало да се плати в края на съответното тримесечие, за който е положен при утвърденото сумарно отчитане на работното време на тримесечие. Претендирала е разноски.

Ответникът **Дирекция Миграция при МВР** в предоставения срок за отговор е оспорил исквете. Посочил е, че действително през процесния период между страните съществувало служебно правоотношение, по което ищецът работел на 24-часови смени, от които 8 часа нощен труд – от 22,00ч. до 06,00ч. Не дължал плащане на процесните суми като възнаграждение за положен извънреден труд. Приложимите разпоредби на ЗМВР и на Наредбите от 2016г. на Министъра на вътрешните работи не допусkali възможност за такова преизчисление, това били специални нормативни актове и те дерогирали приложението КТ, ЗДСл и на НСОПЗ. Не били установени предпоставките на чл. 9 от НСОПЗ и коефициент от 1,143 не бил приложим. В МВР нощния труд можел да е 8 часа, колкото и дневния, нямало разлика в продължителността на дневния и на нощния труд, отделно работата не била по трудови норми. След 30.10.2020г. имало вече и изрична уредба сочеща коефициент от „1“ за преизчисление на нощния труд. Не бил изпаднал в забава на плащането на главниците. Претендирал е разноски.

Приета е заповед № 5364з-2197/08.11.2017г. на Директора на Дирекция Миграция при МВР, справка, акт за встъпване, съгласно които Н. Б. В. - старши полицай в сектор „Охрана на дом-София“ е преназначена на същата длъжност в сектор „Охрана на принудително и краткосрочно настанени чужденци в дом София“ към отдел „Специален дом за временно настаняване на чужденци – София“ при дирекция Миграция на МВР.

С Определение от 07.06.2021г. районният съд е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване обстоятелства, че ищцата е работила при ответника на длъжността „старши полицай и е полагала труд на смени при сумарно отчитане на работното време на тримесечен период.

С приетото по делото неоспорено от страните заключение по съдебно-счетоводната експертиза вещото лице след запознаване с документи по делото и проверка при ответника е посочило, че през процесния период ищецът е полагал нощен труд, като е работил на **смени от по 12 часа отчитан сумарно на тримесечие**. За периода била положила труд по време на 230 нощни смени, тоест **1776 часа**, за нощния труд ѝ било плащано допълнително възнаграждение от по 0,25лв. за всеки час нощен труд. Размер

на основното месечно трудово възнаграждение на ищеца било 673лв. до декември 2017г., за януари и февруари 2018г. било 728лв., за март-декември 2018г. било 809лв.; за 2019г. и било 890лв., за 2020г. - 979лв.. При прилагане на коефициент от 1,143 за преобразуване на нощния труд към дневен **1776 часа** тези часове **били 2030 часа** и така положеният извънреден труд бил **254 часа**, които не били платени от ответника. Стойността на същите била **2017,85лв.**, лихвата за забава на плащането на тази сума за процесния период била **266,04лв**

С оглед на така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

В конкретния случай постановеното по делото решение **е валидно и в обжалваната част е допустимо.**

По правилността на решението в обжалваната част:

Съгласно разпоредбата на **чл. 178, ал.1, т.3 и чл. 179, ал.1, пр.2 и ал.2, ал. 3** от **ЗМВР** в приложимите им за случая редакции на държавните служители в МВР се изплащат допълнителни възнаграждения **за извънреден труд, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч.**, както и за изпълнение на специфични дейности; за резултати в служебната дейност, за научна степен, за специфични условия на труд, за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение, и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет за държавните служители от МВР, като размерът на допълнителните възнаграждения за полагане на труд **през нощта**, условията и редът за тяхното изплащане се определят със Заповед на министъра на вътрешните работи, а след измененията обн. ДВ, бр. 97/2017г. – с Наредба, издадена от Министъра на вътрешните работи.

Съгласно разпоредбата на **чл. 187** от **ЗМВР** нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица като за работещи на 8-,12-,24-часови смени работно време се изчислява **сумирано за тримесечен** период, възможно е полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период; работата извън редовното работно време е допустимо до 70 часа на тримесечия и до 280 часа годишно като за работещите на смени този труд се компенсира с **възнаграждение за извънреден** труд за отработени до **70 часа** на тримесечен период и се заплаща с **50% увеличение** върху основното месечно възнаграждение.

Съгласно **чл. 31 и чл. 34** от **Наредба № 8121з-407/11.08.2014г.** за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, време за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Наредба от 2014г.) положеният **извънреден** труд се плаща съобразно разпоредбите на **ЗМВР**, положеният **труд в периода от 22,00ч. до 06,00ч.** при сумирано отчитане на работното време общият брой на тези часове за

целия отчетен период се умножава по **0,143** и полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Тази Наредба е отменена с влязлата в сила на **01.04.2015г. Наредба № 8121з-592/25.05.2015г.** . за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане..... (Наредба от 2015г.), с разпоредбата на **чл. 32** от която е посочено, че **извънредния** труд се компенсира по реда, посочен в ЗМВР, няма разпоредба сочеща плащане на допълнително възнаграждение за **нощния** труд. Тази Наредба от 2015г. е отменена с влязло в сила на **29.07.2016г.** Решение на ВАС по дело 5450/2016г. и новата Наредба по чл. 187 от ЗМВР е обнародвана на **02.08.2016г. Наредба № 8121з-776/29.06.2016г.** за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане.....(Наредба от 2016г.), като уредбата на извънредния и на нощния труд с нея е идентичен с начина, посочен в Наредбата от 2015г. Тази Наредба от 2016г. е отменена с Решение на ВАС от **10.12.2019г.** по дело № 8601/2019г. обнародвано в ДВ на **14.01.2020г.** Приета е Наредба № **8121з-908/02.08.2018г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00ч. до 06,00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение /Наредбата от 2018г./, влязла сила от **14.08.2018г.** Приета е и **Наредба № 8121з-1059/26.09.2019г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00ч. до 06,00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение /Наредбата от 2019г./, влязла сила на **04.10.2019г.** , с която е отменена Наредбата от 2018г. Приета е и **Наредба № 8121з-36/07.01.2020г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители /Наредбата от 07.01.2020г./, с която е отменена Наредбата от 2019г. Трите Наредби – от 2018г. и от 2019г. и от 07.01.2020г. са с идентично уреждане на правилата за заплащане на нощния труд, положен от 22,00ч. до 06,00ч. , за който съгласно чл. 9 се дължи допълнително възнаграждение за положен нощен труд, като не въвеждат правило идентично с това от Наредбата от 2014г. Приложими в случая са и издадените от Министъра на вътрешните работи Заповеди от 2014г. и от 2017г. . сочещи размер на допълнителното възнаграждение за нощен труд от по **0,25лв. на час**, за които по делото не се спори, че са издадени, които са съобразени и от заключението по счетоводната експертиза.

Така приеманите и отменяни Наредби при съобразяване на разпоредбата на чл. 195 от АПК и характера на нормативните актове обосновават извод, че **за процесния период до 13.08.2018г.** приложима е **Наредбата от 2016г.**, която няма уредба за нощния труд, но препраща към ЗМВР в частта за плащането на извънредния труд. За процесния период **от 14.08.2018г. до 10.07.2020г.** приложими са отделно и **Наредбата от 2018г. и Наредбата от 2019г. , Наредбата от 07.01.2020г.**, сочещи че за нощният труд се заплаща допълнително възнаграждение от по 0,25лв. на час. Нито една от тези Наредби не съдържа правна уредба на положен нощен труд над нормата за

същия и за преизчисление на нощен труд към дневен такъв.

За процесния период от **11.07.2020г. до 23.11.2020г.** приложими са ЗМВР в редакцията му към ДВ бр. 60/2020г. и Наредба № 8121з-1174/21.10.2020г. за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители **С измененията на разпоредбата на чл. 187, ал.1 от ЗМВР ДВ бр. 60/07.07.2020г.** законодателят е посочил, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е **8 часа дневно** и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица; нормалната продължителност на работното време **през нощта е 8 часа** за всеки 24-часов период и нощен е трудът, който се полага между 22,00 и 6,00 ч. С тези изменения е въведена нова разпоредба на чл. 187, ал. 4 от ЗМВР съгласно която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с **коефициент равен на отношението** между нормалната продължителност на **нощното** време и нормалната продължителност на **дневното** време по чл. 187, ал. 1 от ЗМВР. Съгласно разпоредбата на **чл. 22, ал. 3 от Наредба № 8121з-1174/21.10.2020г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители ... коефициента за преизчисление на нощен труд към дневен труд е **„1”**.

Съдът приема, че с оглед на постановеното Тълкувателно решение №1/2023г. на ОСГК на ВКС разрешаването на релевантния по делото въпрос, следва да е в следния смисъл:

ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Разпоредбата на чл. 187, ал.1 от ЗМВР е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 астрономически часа независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – в светлата или в тъмната част на деня, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 12 часа. Съпоставянето на разпоредбите на чл. 187 ал.1 от ЗМВР и на чл. 140 от КТ установява, че двата закона определят различна продължителност на нощния труд, като по-голяма е тази за служителите в МВР. Последното е разбираемо при съобразяване на спецификата на работата на служителите на МВР с оглед на функциите му, посочени в чл. 2, ал. 1 ЗМВР. Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Обстоятелството, че в издадените от Министъра на вътрешните работи Наредби няма правило, което да е аналогично на това по чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се дължи на празнота, а е израз на волята на законодателя за служителите на МВР да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Основание в случая за прилагане на чл. 9 от НСОПЗ не съществува и поради обстоятелството, че трудовото правоотношение по КТ и служебното правоотношение по ЗМВР са насочени за защита на различни интереси – това по КТ е насочено към реализиране на

частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт. При разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е съобразил спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се **компенсира** със специфични механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голяма продължителност на основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, по-голямо обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I – ва категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Горното разрешение съответства и на правото на ЕС съобразно Решение по преюдициално запитване по дело от Съда на Европейския съюз № C-262/20 .

С оглед гореизложеното съдът приема, че в случая на ищеца не се дължи допълнително възнаграждение за положен извънреден труд получен при преизчисление на положения нощен труд като извънреден с коефициент от 1,143 по правилата на чл. 9 от НСОПЗ.

При така възприетото съдът приема, че предявеният иск е неоснователен, решението на районният съд е неправилно и следва да бъде отменено, като вместо него следва да се постанови друго, с което исковете следва да бъдат отхвърлени.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че за периода от **11.07.2020г. до 23.11.2020г.** са действали разпоредбите на **чл. 187, ал.1 и ал. 4 от ЗМВР в редакция към ДВ, бр. 60/2020г.**, както и разпоредбата на **чл. 22, ал. 3 от Наредба № 8121з-1174/21.10.2020г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители ..., съгласно които при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с **коефициент равен на отношението** между нормалната продължителност на **дневното** време към нормалната продължителност на **нощното** време по чл. 187, ал. 1 от ЗМВР , които в случая са по 8 часа, тоест коефициент „1”. С тази законодателна промяна изрично е уреден въпросът за преизчислението на нощния труд към дневния труд, полаган по служебно правоотношение с МВР, поради което субсидиарното приложение на НСОПЗ не е допустимо. При така възприето съдът приема че иска за периода от **11.07.2020г. до 23.11.2020г.** е неоснователен. Разпоредбата на чл. 187, ал. 4 от ЗМВР е материално-правна, тя е въведена с § 52 на ЗИД на ЗМВР и е влязла в сила на 11.07.2020 г. съгласно чл. 5, ал. 5 от Конституцията на РБ и доколкото не е определен друг срок.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на делото съдът приема, че разноси следва да се поставят в тежест на ищеца и той следва да бъде осъден да заплати на

ответника по исковете по 100лв. възнаграждение за юрисконсулт за всяка инстанция, както и сумата от 45,68лв. разноски за държавна такса за производство пред СГС.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20069158/28.11.2022г. по гр.д. № 58182 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 179-ти състав с което Дирекция „Миграция“ – МВР с адрес: гр. София, бул. „*****“ е осъдено да заплати на **Н. Б. В.**, ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Р., гр. София, ул. „*****“, партер, офис 1 на основание на **чл. 178, ал.1, т. 3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД** сумата от **2017,85лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 24.11.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **23.11.2017г. до 23.11.2020 г.**; сумата от **266,04лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата от падежа на всяко вземане до 23.11.2020г.; на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от **500лв.**, като Дирекция „Миграция“ – МВР с адрес: гр. София, бул. „*****“ е осъдено да заплати на **Софийски районен съд** разноски за държавна такса и възнаграждение за вещо лице от **368,26лв. и вместо това постановява:**

ОТХВЪРЛЯ исковете, предявени с искова молба вх. № 22022870/24.11.2020г. изменени в о.с.з. на 12.10.2022г. на **Н. Б. В.**, ЕГН ***** срещу Дирекция „Миграция“ при МВР, с правно основание на **чл. 178, ал.1, т.3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД** за заплащане на сумата от **2017,85лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 24.11.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **23.11.2017г. до 23.11.2020 г.**; сумата от **266,04лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата от падежа на всяко вземане до 23.11.2020г.

ОСЪЖДА **Н. Б. В.**, ЕГН ***** да заплати на „Миграция“ – МВР с адрес: гр. София, бул. „*****“ на основание на **чл. 78, ал. 3 вр. с ал. 8 от ГПК** сумата от **245,68лв.** /двеста четиридесет и пет лева и 0,68лв/, представляващи съдебни разноски за производство пред СРС и СГС.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____